

REKOMENDACIJOS RINKIMAMS

2020-10-19

Rekomendacijos komisijų nariams ir stebėtojams

Balsavimo dieną negali dalyvauti komisijų nariai ir stebėtojai, kuriems pasireiškia kvėpavimo takų infekcijos simptomai, arba jie yra izoliuoti.

Rankų dezinfekcinis skystis turi būti visose vietose, kur susiduriama su rinkėjais. Rankos dezinfekuojamos po kiekvieno rinkėjo.

Rekomenduojama kuo dažniau plautis rankas: pertraukėlių metu, keičiant medicines kaukes ir pan.

Laikytis čiaudėjimo ir kosėjimo etiketo (prisidengti sulenkta alkūne arba vienkartinę nosinę), po kosėjimo ar čiaudėjimo nusiplauti ir (ar) dezinfekuoti rankas.

Valgyti, kavos pertraukas daryti kitose patalpose.

Jei rinkimų metu, pasireiškia ūmios kvėpavimo takų infekcijos simptomai, asmuo nedelsiant nušalinamas ir turi vykti namo ar kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigą arba greitąją medicinos pagalbą.

Rekomendacijos rinkėjams

Nerekomenduojama į balsavimo vietas vestis/lydėti asmenis, kurie ten nebalsuoja.

Rekomenduojama iš anksto pasirengti balsavimui, siekiant užtrukti kuo trumpesnę laiką (pasirengti dokumentus, turėti rašiklį ir kt.)

Rankos dezinfekuojamos prieš patenkant į patalpas (dezinfekuojasi patys rinkėjai arba rankos jiems nupurškiamos dezinfekciniu skysčiu).

Turinčiam simptomų balsuotojui rekomenduojama kreiptis į šeimos gydytoją arba 112.

Jei turintis simptomų rinkėjas balsuoja, jam turi būti uždedamas respiratorius FFP2 (be jokių vožtuvų), o po to rekomenduojama kreiptis į šeimos gydytoją arba pagal poreikį kviečiama greitoji medicinos pagalba 112.

Kvėpavimo takus dengiančių kaukių naudojimas

Komisijos nariai ir stebėtojai turi dėvėti medicinines kaukes, keisti jas sudrėkus, bet ne rečiau kaip kas 4 val.

Rinkėjams rekomenduojama atvykti dėvint nosį ir burną dengiančias kaukes.

Rinkėjai privalo dėvėti nosį ir burną dengiančias kaukes visą buvimo balsavimo patalpose laiką.

Informacijos teikimas

Gera matomose vietose turi būti iškabinta informacija ir (ar) skelbiama garsiniu būdu, rekomenduojant naudoti asmens apsaugos priemones ir dezinfekuoti rankas, laikytis atstumo, laikytis kosėjimo ir čiaudėjimo etiketo bei informacija, kad asmenys turintys simptomų neitų į bendras patalpas ir informuotų apie tai komisijos narį.

Saugaus atstumo laikymasis ir fizinis barjeras, kitos priemonės

Organizuojant balsavimą turi būti užtikrinamas saugus atstumas tarp rinkėjų.

Turi būti reguliuojamas rinkėjų, patenkančių į patalpas, srautas.

Rekomenduojama, kad prie įėjimo būtų asmuo, kuris reguliuotų srautus, bei pastebėjęs ūmių kvėpavimo takų infekcijų simptomus turinčius asmenis, aprūpintų juos respiratoriais FFP2.

Kur įmanoma turi būti pažymėti atstumai: žymos ant grindų ir pan.

Turi būti vengiama tiesioginio fizinio kontakto tikrinant dokumentus, atiduodant biuletenius ir kt.

Tarp stalų turi būti išlaikyti saugūs atstumai arba įrengtos pertvaros tarp stalų, taip pat rekomenduojama įrengti pertvarą stalo priekyje tarp komisijos narių ir rinkėjų.

Turi būti aiškiai pažymėtos įėjimo ir išėjimo vietos, vengiant asmenų maišymosi.

Stengtis užtikrinti balsuotojų judėjimą, kad nesusikirstų srautai, pvz. skirtingos įėjimo ir išėjimo vietos.

Rekomenduojama numatyti patalpą, kurioje galima būtų izoliuoti asmenį, jei pasireikštų ūmus kvėpavimo takų infekcijos simptomai.

Rankų higienai ir (ar) dezinfekcijai skirtas priemonės pakabinti/padėti prie įėjimo į balsavimo patalpą gerai matomoje vietoje ir prie balsavimo kabinos.

Paviršių valymas ir dezinfekcija, vėdinimas

Rekomenduojama patalpas vėdinti pagal galimybes (atidaryti langus 5 min kas 1 val. ar pan.) ir priklausomai nuo oro sąlygų.

Valyti dažnai liečiamus paviršius (durų rankenas, laiptų turėklus ir pan.) ne rečiau kaip kas 2 val.

Pasibaigus balsavimui atlikti patalpų vėdinimą, valymą ir dezinfekciją pagal Sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijas.

Bendrų daiktų naudojimas

Rekomenduojama kiekvienam rinkėjui turėti savo rašiklį.

Kai balsuojama namuose /ligoninėse:

Asmens apsaugos priemonės turi būti naudojamos pagal rizikos pobūdį (pagal lentelę).

Asmens apsaugos priemonės turi būti užsidedamos prieš įeinant į namus/įstaigą, nusiimamos – išėjus.

Panaudotos asmens apsaugos priemonės sudedamos į maišus, kurie užrišami ir šalinami kaip buitinės atliekos po vizitų į namus arba šalinami kaip medicininės atliekos, kai balsuojama ligoninėse.

Nusiėmus asmens apsaugos priemones plaunamos ir dezinfekuojamos rankos.

Balsavimo metu turi būti vengiama tiesioginio fizinio kontakto, tikrinant dokumentus ir paimant biuletenį.

Kai balsuoja izoliacijoje esantys sąlytį turėję asmenys (grįžę ar atvykę (toliau – grįžę) iš užsienio valstybių, įrašytų į COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) paveiktų šalių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-1463 „Dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) paveiktų šalių sąrašo patvirtinimo“):

Sąlytį turėję asmenys 2020 m. spalio 19-22 d. be NVSC leidimo vieną kartą gali palikti izoliavimo vietą ne ilgiau kaip 3 val. ir nuvykti į išankstinio balsavimo vietą, skirtą izoliacijoje esančių asmenų balsavimui. Po balsavimo asmenys privalo iškart grįžti į izoliacijos vietą. Į nustatytas balsavimo vietas tokie asmenys balsuoti vyksta automobiliu.

Sąlytį turėję asmenys, atvykę į balsavimo vietą, privalo dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones (medicininę veido kaukę, FF2 respiratorių be vožtuvo) (toliau – AAP), turėti savo rašiklį.

Jei viename automobilyje balsuoti atvyksta keli šeimos nariai, išlipę iš mašinos balsuoti asmenys privalo dėvėti AAP, turėti rašiklį. Prieš įteikiant asmenims balsavimo biuletenį, jie turėtų dezinfekuoti rankas (dezinfekuoja patys stebint paskirtam asmeniui arba paskirtas asmuo užpila/užpurškia dezinfekuojančio skysčio).

Komisijos nariai ir stebėtojai, dirbantys sąlytį turėjusiems asmenims balsuoti paskirtoje vietoje, privalo dėvėti medicininę kaukę, vienkartinę chalata, vienkartinę pirštines. Darbo vietoje turi būti rankų dezinfekcinis skystis. Rankos turi būti dezinfekuojamos prieš užsidedant pirštines ir kaskart jas nusiėmus.

Veido kaukes komisijos nariai keičia joms sudrėkus, bet ne rečiau kaip kas 4 val.

Valgyti, gerti balsavimo punkte draudžiama.

AAP, panaudotos balsavimo punkte, sudedamos į buitiniams atliekoms skirtus maišus ir šalinamos kaip buitinės atliekos.

Asmens apsaugos priemonės, naudojamos rinkimų metu

Asmenų kategorija	AAP	AAP keitimo dažnumas
Komisijos nariai ir stebėtojai nustatytose balsavimo vietose	Medicininė kaukė:	Kai kaukė sudrėksta, bet ne rečiau kaip kas 4 val.
	Rankų dezinfekcinis skystis	-
	Medicininė kaukė-	Po kiekvieno balsavimo

Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys į balsuotojų namus, kai namuose balsuojama dėl amžiaus ar sveikatos būklės (ne COVID-19 ligos)		(t. y. po kiekvienų namų)
	Rankų dezinfekcinis skystis	-
Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys į balsuotojų namus, kai namuose balsuojama dėl izoliavimo būklės (sąlytį turėję asmenys arba grįžę iš paveiktų teritorijų)	Medicininė kaukė	Po kiekvieno balsavimo (t.y. po kiekvienų namų)
	Vienkartinis chalatas	
	Vienkartinės pirštinės	-
	Rankų dezinfekcinis skystis	
Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys į balsuotojų namus, kai namuose balsuojama dėl to, kad sergama COVID-19 liga	Respiratorius FFP2	Po kiekvieno balsavimo (t.y. po kiekvienų namų)
	Akiniai	
	Vienkartinis neperšlampamas kombinezonas	
	Vienkartinės pirštinės	
	Vienkartinė kepurė	
	Antbačiai	
	Rankų dezinfekcinis skystis	
Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigas ar padalinius (skyrius), kitas įstaigas, kur nėra gydomi COVID-19 ligos atvejai	Medicininė kaukė	Po kiekvienos įstaigos (skyriaus)
	Vienkartinis chalatas (tik asmens sveikatos priežiūros, slaugos ir globos įstaigose)	
	Antbačiai (tik slaugos ir globos įstaigose)	
	Vienkartinės pirštinės (tik asmens sveikatos priežiūros, slaugos ir globos įstaigose)	Po kiekvieno paciento, jei turimas fizinis kontaktas Jei nėra fizinio kontakto – po kiekvienos įstaigos (skyriaus)
	Rankų dezinfekcinis skystis	-
Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigos padalinius (skyrius), kur gydomi COVID-19 ligos atvejai	Respiratorius FFP2	Po kiekvieno padalinio (skyriaus), bet ne rečiau kaip kas 4 val.
	Akiniai	
	Vienkartinis neperšlampamas kombinezonas	
	Vienkartinė kepurė	
	Antbačiai	Po kiekvieno paciento, jei turimas fizinis kontaktas Jei nėra fizinio kontakto – po kiekvienos įstaigos
	Vienkartinės pirštinės	